

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 130/2018-45

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 20. júna 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa), sudcu Miroslava Duriša a sudcu Ladislava Orosza prerokoval prijatú sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpeného Advokátskou kanceláriou Bauer, s. r. o., Dénešova 19, Košice, v mene ktorej koná advokát JUDr. Richard Bauer, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice-okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 162/2009 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice-okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 162/2009 p o r u š e n é b o l i .

2. [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadost'učinenie v sume 2 500 € (slovom dvetisícpäťsto eur), ktoré mu je Okresný súd Košice-okolie p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresný súd Košice-okolie je p o v i n n ý uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 374,81 € (slovom tristosedemdesiatštyri eur a osemdesiatjeden centov) na účet Advokátskej kancelárie Bauer, s. r. o., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti s'ťažnosti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. februára 2017 doručená s'ťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „s'ťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice-okolie (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 162/2009 (ďalej len „napadnuté konanie okresného súdu“), ako aj postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 143/2011 (ďalej len „prvé napadnuté konanie krajského súdu“) a v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Co 236/2014 (ďalej len „druhé napadnuté konanie krajského súdu“).

Zo s'ťažnosti a z vyžiadaného spisu okresného súdu vyplýva, že s'ťažovateľ je účastníkom konania „o zaplatenie 7.942,65 EUR s prísl.“ na strane žalobcu. Žaloba bola okresnému súdu podaná 2. novembra 2009 a konanie nebolo v čase podania s'ťažnosti na ústavnom súde právoplatne skončené.

Sťažovateľ tvrdí, že konanie v jeho právnej veci nie je ani po 8 rokoch právoplatne skončené a že za celkovú dĺžku konania nesú zodpovednosť predovšetkým všeobecné súdy, ktoré vo veci svojou nečinnosťou spôsobujú zbytočné preťahy.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných preťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Ústavy základných práv a slobôd, ako aj právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice-okolie v konaní pred ním vedenom pod sp. zn. 14 C/162/2009, ako aj postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní pred ním vedenom pod sp. zn. 6 Co/143/2011 a pod sp. zn. 1 Co/236/2014 porušené boli.

2. Ústavný súd Slovenskej republiky prikazuje Okresnému súdu Košice-okolie, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C/162/2009 konal bez zbytočných preťahov.

3. Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva [REDAKOVANÉ] finančné zadostučinenie v sume 10.000,- EUR...

4. Okresný súd Košice-okolie a Krajský súd v Košiciach sú povinní uhradiť spoločne a nerozdielne [REDAKOVANÉ] trovy právneho zastúpenia...“

Ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 130/2018-20 zo 14. februára 2018 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“) v časti, ktorou namieta porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice-okolie (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 162/2009 (ďalej len „napadnuté konanie okresného súdu“). Vo zvyšnej časti sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

K opodstatnenosti sťažnosti sa vyjadril aj okresný súd prostredníctvom svojej predsedníčky prípisom sp. zn. I SprV/2/18 z 11. januára 2018, v ktorom je uvedené: „Z prehľadu a priebehu vykonaných úkonov vyplýva obdobie kratšej nečinnosti tunajšieho súdu v období od septembra 2010 do decembra 2010, od apríla 2012 do septembra 2012 a od novembra 2015 do novembra 2016.

Pre úplnosť uvádzam, že v období od 27. 5. 2011 do 19. 10. 2011, od 8. 4. 2014 do 2. 6. 2015 a od 19. 10. 2017 do 9. 1. 2018 sa spis nachádzal na Krajskom súde v Košiciach za účelom rozhodnutia o odvolaní žalovaného v 1. rade proti uzneseniu o pripustení žalovaného v 2. rade do konania a odvolaniam žalobcu proti rozhodnutiam tunajšieho súdu.

Zároveň podotýkam, že výzvou súdu dňa 31. 7. 2015 bol žalobca vyzvaný na úpravu petitu žaloby, na ktorú reagoval svojou žiadosťou o predĺženie lehoty na vyjadrenie sa o 90 dní. Súdu bola doručená úprava žalobného petitu žalobcom dňa 30. 11. 2015.

Po podaní sťažnosti žalobcu na prietahy v konaní dňa 14. 11. 2016, evidovanej pod I Spr 101/16, vzhľadom na zistené obdobie nečinnosti súdu bola sťažnosť žalobcov na prietahy v konaní dňa 7. 12. 2016 vyhodnotená ako dôvodná. Zákonná sudkyňa bola oboznámená s obsahom sťažnosti žalobcu. Nad ďalšou plynulosťou konania bol nariadený dohľad predsedníčky súdu s tým, že zákonnej sudkyňi bolo uložené každé dva mesiace podať k rukám predsedníčky súdu správu o stave konania. Sťažnostný spis bol predložený dozornému úradníkovi tunajšieho súdu na sledovanie veci.“

Spoločne s vyjadrením okresného súdu bol ústavnému súdu doručený aj prehľad doteraz vykonaných úkonov:

«5. 11. 2009 – výzva na zaplatenie súdneho poplatku za návrh,

26. 11. 2009 – záhada v doručení (výzva) adresovaná PZ žalobcu (JUDr. Richard Bauer),

30. 11. 2009 – žiadosť o doručenie výzvy zo dňa 5. 11. 2009 prostredníctvom OO PZ Košice – KVP,

30. 12. 2009 – odpoveď OO PZ Košice – KVP o nedoručení súdnej zásielky,

10. 2. 2010 – referát vyššieho súdneho úradníka o opätovné doručenie zásielky – výzvy na zaplatenie súdneho poplatku za návrh, ktoré bolo adresované a referované nesprávne odporcovi,

12. 3. 2010 – výzva vrátená odporcom ako nesprávne doručená,

29. 3. 2010 – výzva odoslaná priamo navrhovateľovi,

8. 4. 2010 – zaplatený súdny poplatok,

23. 4. 2010 – oznámenia a poučenie o procesných právach a povinnostiach stranám sporu,

21. 5. 2010 – vyjadrenie žalovaného k žalobe,

29. 6. 2010 – oznámenie žalobcu o zmene právneho zástupcu,

2. 8. 2010 – vyjadrenie žalovaného k žalobe doručované PZ žalobcu,

11. 8. 2010 – žiadosť PZ žalobcu o predĺženie lehoty na podanie stanoviska k vyjadreniu žalovaného,

31. 8. 2010 – súdu doručené podanie žalobcu (rozšírenie žaloby),

13. 12. 2010 – referát sudkyne na doručenie podania žalobcu žalovanému (30. 12. 2010 odoslané),

2. 2. 2011 – súdu doručené podanie žalovaného,

9. 3. 2011 – uznesenie o pripustení žalovaného v 2. rade do konania,

7. 4. 2011 – súdu doručené odvolanie žalovaného v 1. rade proti uzneseniu,

11. 4. 2011 – referát vyššieho súdneho úradníka,

26. 4. 2011 – referát sudkyne,

3. 5. 2011 – žiadosť žalobcu o vytýčenie termínu pojednávania,

13. 5. 2011 – vyjadrenie žalobcu k odvolaniu žalovaného v 1. rade,

27. 5. 2011 – spis predložený Krajskému súdu v Košiciach,

19. 10. 2011 – návrat spisu z Krajského súdu Košice (uznesenie zo dňa 5. 10. 2011)

21. 10. 2011 – expedovanie uznesenia KS Košice účastníkom konania,

15. 12. 2011 – vytýčený termín pojednávania na deň 15. 2. 2012,

9. 2. 2012 – podanie žalobcu,

14. 2. 2012 – úradný záznam o neuskutočení pojednávania na deň 15. 2. 2012 z dôvodu práceneschopnosti sudkyne,

15. 2. 2012 – pojednávanie odročené na deň 11. 4. 2012,

11. 4. 2012 – pojednávanie, odročené na neurčito za účelom navrhnutého dokazovania,

15. 6. 2012 – podanie PZ žalobcu o zániku plnomocenstva,

24. 9. 2012 – odoslaná výzva žalovanému v 1. rade

11. 10. 2012, 3. 12. 2012 – súdu doručená odpoveď žalovaného v 1. rade,

4. 12. 2012 – výzva adresovaná žalobcovi,

31. 12. 2012 – odpoveď žalobcu na výzvu súdu,

9. 1. 2013 – vytyčený termín pojednávania na deň 7. 2. 2013,

5. 2. 2012 – úradný záznam o neúčasti žalovaného v 1. rade na pojednávaní,

7. 2. 2013 – žiadosť žalovaného o odročenie pojednávania, pojednávanie odročené na 27. 3. 2013,

19. 2. 2013 – žiadosť PZ žalobcu o odročenie pojednávania,

20. 3. 2013 – vyjadrenie žalovaného v 1. rade k podaniu žalobcu,

25. 3. 2013 – uznesenie o čiastočnom späťvzati žaloby a nepripustení rozšírenia žalobného návrhu,

27. 3. 2013 – pojednávanie odročené na 23. 5. 2013, pre neúčast' PZ žalobcu a žalobcu,

2. 4. 2013 – súdu doručené stanovisko žalobcu, ktoré bolo doručené žalovaným,

21. 5. 2013 – právoplatné uznesenie zo dňa 25. 3. 2013 odoslané daňovému úradu,

23. 5. 2013 – žiadosť PZ žalobcu o odročenie pojednávania; pojednávanie odročené na 10. 7. 2013,

7. 6. 2013 – súdu doručené oznámenie PZ žalobcu o odročenie pojednávania

8. 7. 2013 – žiadosť PZ žalobcu o odročenie pojednávania,

10. 7. 2013 – pojednávanie odročené na 10. 10. 2013,

10. 10. 2013 – vyhlásený rozsudok,

11. 10. 2013 – súdu doručené podanie PZ žalobcu – vyčíslenie trov súdneho konania,

7. 11. 2013 – žiadosť o predĺženie lehoty na vyhotovenie súdneho rozhodnutia, lehota predĺžená do 6. 12. 2013

6. 12. 2013 – písomné vyhotovenie rozsudku, expedovanie rozsudku,

3. 1. 2014 – odvolanie žalobcu proti rozsudku,

8. 1. 2014 – odvolanie žalovaného v 2. rade proti rozsudku,

6. 2. 2014 – uznesenie o vyrubení súdneho poplatku za odvolanie, odvolania doručované na vyjadrenie

24. 2. 2014 – súdu doručené vyjadrenie žalovaného v 1. rade k odvolaniu,

25. 2. 2014 – súdu doručené vyjadrenie žalovaného v 2. rade k odvolaniu,

26. 2. 2014 – uhradený súdny poplatok za odvolanie žalobcom,

8. 4. 2014 – spis predložený na Krajský súd v Košiciach na rozhodnutie,

13. 6. 2014 – žiadosť PZ žalobcu,

2. 6. 2015 – návrat spisu z KS Košice, (uznesenie zo dňa 29. 4. 2015), expedovanie uznesenia KS Košice,

31. 7. 2015 – výzva na úpravu petitu žaloby PZ žalobcu,

21. 8. 2015 – žiadosť PZ žalobcu o predĺženie lehoty na vyjadrenie o 90 dní,

19. 10. 2015 – súdu doručené podanie žalovaného v 1. rade,

30. 11. 2015 – súdu doručená úprava žalobného petitu žalobcom,

31. 5. 2016 – súdu doručené oznámenie PZ žalobcu,

31. 10. 2016 – vytýčený termín pojednávania na deň 14. 12. 2016,

14. 12. 2016 – pojednávanie odročené na 23. 2. 2017,

19. 1. 2017 – uznesenie o pripustení alternatívneho petitu,

7. 2. 2017 – súdu písomne doručená záverečná reč žalovaného v 1. a 2. rade,

23. 2. 2017 – pojednávanie, odročené na deň 23. 3. 2017; súdu doručené podanie PZ žalobcu „záverečné stanovisko strany“,

7. 3. 2017 – podanie PZ žalobcu doručované žalovaným,

21. 3. 2017 – úradný záznam o odročení pojednávania zo dňa 23. 3. 2017 na deň 13. 4. 2017 z dôvodu práceneschopnosti sudkyne,

13. 4. 2017 – pojednávanie, vyhlásený rozsudok,

11. 5. 2017 – písomné vyhotovenie rozsudku, expedovanie rozsudku stranám sporu,

30. 6. 2017 – súdu doručené podanie žalovaného v 2. rade – vyčíslenie trov konania,

14. 7. 2017 – súdu doručené odvolanie PZ žalobcu,

25. 7. 2017 – odvolanie žalobcu doručované žalovaným,

10. 8. 2017 – súdu doručené vyjadrenie žalovaného v 1. a 2. rade,

11. 9. 2017 – vzájomné vyjadrenia odoslané stranám sporu,

19. 10. 2017 – spis predložený Krajskému súdu Košice,

9. 1. 2018 – spis vyžiadaný z Krajského súdu Košice za účelom predloženia Ústavnému súdu SR.»

Obsah súvisiaceho spisu okresného súdu potvrdzuje úkony uvedené v jeho vyjadrení, a preto ústavný súd poukazuje len na úkony uvedené v tomto vyjadrení, ktoré považuje za preukázané.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov. Sťažovateľ zároveň namieta aj porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010).

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny (čo platí, aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním vecí na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04). Základnou povinnosťou súdu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu vyplývala do 30. júna 2016 z § 6 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazoval, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 prvej vety OSP, podľa ktorej len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá. V súčasnosti od 1. júla 2016 tieto povinnosti vychádzajú zo zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), najmä z čl. 17 CSP, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní mohlo dôjsť k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť vecí, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.

Z hľadiska prvého kritéria ústavný súd konštatuje, že predmetom napadnutého konania je rozhodovanie o sťažovateľom podanej žalobe o zaplatenie peňažnej sumy (7 942,65 € s prísl.), ktorú sťažovateľ odôvodňuje tým, že žalovaný užíva pozemok v jeho vlastníctve bez toho, aby zaň platil nájomné alebo inú náhradu. Ústavný súd konštatuje, že právnu vec sťažovateľa nemožno považovať za právne ani fakticky zložitú. Právnu a faktickú zložitost' nenamietal ani okresný súd.

Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či v napadnutom konaní mohlo dôjsť k zbytočným priet'ahom, bolo správanie sťažovateľa ako účastníka tohto súdneho konania. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ sám čiastočne prispel k predĺženiu napadnutého konania, a to v súvislosti s jeho žiadosťami o odročenie pojednávanií nariadených na 27. marec 2013 a 23. máj 2013. Z pohľadu ústavného súdu však mala táto skutočnosť na celkovú dĺžku konania iba minimálny vplyv.

Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, bol postup okresného súdu v napadnutom konaní.

Ústavný súd v súvislosti s posudzovaním efektivity napadnutého konania upriamuje pozornosť na svoju judikatúru, podľa ktorej nielen nečinnosť, ale aj neefektívna (nesústredená) činnosť štátneho orgánu (všeobecného súdu) môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, ak činnosť štátneho orgánu nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ obrátil na štátny orgán, aby o jeho veci rozhodol (obdobne napr. IV. ÚS 380/08, I. ÚS 7/2011).

Ústavný súd po preskúmaní zapožičaného súdneho spisu konštatuje, že na celkovej dĺžke napadnutého konania sa podpísali obdobia opakovanej krátkodobej nečinnosti okresného súdu, a to od 31. augusta 2010 do 12. decembra 2010, od 11. apríla 2012

do 24. septembra 2012 a od 30. novembra 2015 do 31. októbra 2016. Na ťarchu okresného súdu je potrebné pripočítať aj jeho neefektívnu činnosť, keď jeho rozsudok z 10. októbra 2013 krajský súd uznesením sp. zn. 1 Co 236/2014 z 29. apríla 2015 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie pre jeho nedostatočné odôvodnenie. Na tomto mieste ústavný súd ďalej poukazuje aj na nesústredenú činnosť okresného súdu, keď tento v počiatočnom štádiu konania (nesprávne) vyzýval na zaplatenie súdneho poplatku žalovaného, a tiež, keď nariadil termín pojednávania na 10. júl 2013 potom, ako mu právny zástupca sťažovateľa vopred oznámil, že v tomto čase sa bude zdržiavať v zahraničí.

V súvislosti s posudzovaním postupu okresného súdu v napadnutom konaní ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že dobu, resp. obdobie, počas ktorého sa súdny spis nahádzal na krajskom súde z dôvodu rozhodovania o podaných odvolaniach (od 27. mája 2011 do 19. októbra 2011, od 8. apríla 2014 do 2. júna 2015 a od 19. októbra 2017 do 9. januára 2018), nemožno pripočítať na ťarchu okresného súdu, ktorý v tomto čase objektívne nemohol ovplyvniť priebeh ani plynulosť napadnutého konania.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že doterajším postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

III.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie základných práv podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Vzhľadom na to, že okresný súd vo veci samej už 13. apríla 2017 rozhodol a vec sťažovateľa sa od 19. októbra 2017 nachádza na krajskom súde na účely rozhodnutia o ním

podanom odvolaní proti rozsudku okresného súdu z 13. apríla 2017 (t. j. aj v čase rozhodovania ústavného súdu), ústavný súd okresnému súdu neprikazoval, aby vo veci konal bez zbytočných priet'ahov (napr. I. ÚS 173/07, IV. ÚS 271/09).

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadost'učinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadost'učinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľ sa domáha priznania primeraného finančného zadost'učinenia v sume 10 000 €, čo odôvodňuje celkovou dĺžkou právnej neistoty a pocitom bezmocnosti, ktoré sa mali podpísať aj na jeho zdravotnom stave.

Cieľom finančného zadost'učinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade prichádza do úvahy priznanie finančného zadost'učinenia. Pri určení finančného zadost'učinenia ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na okolnosti prípadu.

S prihliadnutím na celkovú doterajšiu dĺžku napadnutého, berúc do úvahy konkrétne okolnosti daného prípadu (predmet napadnutého konania, obdobia opakovanej nečinnosti a neefektívnej činnosti okresného súdu, ako i správanie samotného sťažovateľa), ústavný

súd považoval priznanie sumy 2 500 € za primerané finančné zadost'učinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde (bod 2 výroku tohto nálezu).

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania s'ťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku jeho právneho zastúpenia v konaní vedenom pred ústavným súdom.

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia a podanie s'ťažnosti) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 14 ods. 1 písm. a) a b) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to za dva úkony vykonané v roku 2017 (prevzatie a príprava právneho zastúpenia, písomné podanie s'ťažnosti), a to každý úkon 147,33 €, t. j. spolu 294,66 €, čo spolu s režijným paušálom dvakrát 8,84 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavuje sumu 312,34 €. Keďže Advokátska kancelária Bauer, s. r. o., je platcom dane z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“), uvedená suma bola zvýšená o DPH vo výške 20 % podľa § 18 ods. 3 vyhlášky a podľa zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov. Podanie právneho zástupcu s'ťažovateľa z 9. mája 2018 nevyhodnotil ústavný súd vzhľadom na jeho obsah ako podanie relevantné pre rozhodnutie vo veci samej, a preto odmenu zaň nepriznal. Trovy právneho zastúpenia teda boli priznané v celkovej sume 374,81 € (bod 3 výroku tohto nálezu).

Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu s'ťažovateľa v lehote uvedenej v bode 3 výroku tohto nálezu.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. júna 2018